

**ANTYGONA
JAKO
TRAGEDIA ANTYCZNA**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Antygona jako tragedia antyczna

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

I / 45 minut

Cele.

Uczeń:

- przypomina poglądy tragedii sformułowane przez Arystotelesa;
- analizuje tekst źródłowy;
- zapoznaje się z cechami dramatu antycznego;
- wskazuje cechy dramatu antycznego w *Antygonie* Sofoklesa;
- stosuje terminologię związaną z dramatem antycznym;
- pracuje z tekstem literackim.

Metody/techniki/formy pracy:

- poszukiwawcza;
- praca w grupach;
- wykorzystanie telefonów komórkowych;
- praca z całym zespołem klasowym;
- burza mózgów.

Środki dydaktyczne:

- *Antygona* Sofoklesa;
- fragment tekstu Pauliny Tendery *Sofoklesowa Antygona jako przykład urzeczywistnienia heglowskiego ideału bohatera narodowego* (http://pau.krakow.pl/KwartalnikFilozoficzny/KF_XLII_2014_z2_08.pdf, Podsumowanie, s. 145-148).

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

1. Przypomnienie poglądów dotyczących tragedii sformułowanych przez Arystotelesa, omówionych na wcześniejszej lekcji.
2. Przypomnienie budowy klasycznej tragedii.

Część właściwa:

1. Podział uczniów na grupy – uczniowie analizują poszczególne części tragedii, określają treść poszczególnych elementów:

Grupa I – Prolog;

Grupa II – Parodos;

Grupa III – Epeisodiony;

Grupa IV – Stasimon;

Grupa V – Exodos.

2. Prezentacja efektów pracy grup.
3. Określenie trzech jedności w *Antygonie* – propozycje uczniów.
4. Wskazanie przez uczniów pozostałych cech dramatu antycznego, obecnych w tragedii Sofoklesa: *katharsis*, konfliktu tragicznego, fatum.
5. Zapoznanie z tekstem Pauliny Tendery *Sofoklesowa Antygona jako przykład urzeczywistnienia heglowskiego ideału bohatera narodowego* (Podsumowanie, s. 145-148). Zwrócenie uwagi na stosunek autorki do problemu konfliktu, zaprezentowanego w dramacie, odniesienie problemu cierpienia do bohaterów dramatu oraz ponadczasowy charakter problemów – dyskusja klasy.
5. Nakręcenie sceny inspirowanej zasadami greckiej tragedii – praca w grupach (film ok. 1 min). Praca powinna być interpretacją współczesną.

Część podsumowująca:

Ponowne przywołanie cech tragedii według Arystotelesa i określenie przez uczniów związku stwierdzeń filozofa z *Antygoną* Sofoklesa. Odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu utwór odpowiada tezom greckiego filozofa. Wskazanie wartości lektury i ponadczasowego charakteru poruszanych w niej problemów i role wartości.

Komentarz metodyczny:

Zastosowane w lekcji metody kształtują umiejętności ułatwiające komunikację, a nakręcenie filmu poza współpracą służy otwartości i uwalnianiu potencjału twórczego – cech niezbędnych na współczesnym rynku pracy. W lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreślenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.